

Daniele Dorkasong Numbar One-Hundred and Nineteen

Mallattoo Raajii Seenaa Kanneen Raajiidhaan Mul'atan: Guyyoota Dhumaa Mallattoo Kitaaba Qulqulluu Karaa Hubachuu

Jeff Pippenger
2024-03-06

Warri kummi dhibba afurtamii afur ta'an sun akka warra Ergamaa Kakuu sanaan qulqulleeffamanitti agarsiifamu; tuuti guddaan immoo uffata adii wareegamtootaatiin agarsiifama. Yeroon qulqulluun lamaan keessaa inni jalqabaa kan guyyoota dhumaa hojii ergamaa karaa Ergamaa Kakuu sanaaf qopheessu adda baasa; yeroo lammaffaan immoo hojii Eliyaasin agarsiisa. Yeroon jalqabaa murtii qorannootiin warra jiraatan Adventismii Laodiiqeyaa agarsiisa; yeroo lammaffaan immoo murtii raawwachiisummaa Roomaa ammayyaa agarsiisa.

“Mallattoon” guyyoota dhumaa keessatti magaalawwan keessaa baqachuuf kennamu Adventismii Laa'odiiqeyaa keessatti dogoggoraan hubatameera. Obboleettiin White badiin Yerusaalem bara 66 irraa hanga 70 A.D.ti ta'e mallattoo akeekkachiisaa saba Waaqayyoo guyyoota dhumaa keessaaf ta'u ibsa nuuf kenna.

“Yeroon fagoo miti, akkuma bartoota durii sanaa, iddoowwan gammoojjii fi kophaa ta'an keessatti kooluu barbaaduuf dirqamuun keenya ni dhufa. Akkuma marsaan Yerusaalem irratti loltoota Roomaa tiin godhame Kiristaanota Yihudaa biratti mallattoo baqannaa ta'e, akkasuma biyya keenya keessatti aangoon labsii Sanbata paaphaasii dirqisiisu hojiirra ooluu isaatiin fudhatamu akeekkachiisa nuuf ta'a. Yeroo sana magaalota guguddoo irraa ba'uun, itti aansuudhaan mana jireenyaa kophaa ta'e iddoowwan dhokatoo gaarota gidduutti argamanitti qubachuuf, magaalaa xixiqqoo illee dhiisuuf qophaa'uu qabna.” Testimonies, jildii 5, 464.

Marfamni Yerusaalem kan baqachuuf mallattoo ture marfamuu isa jalqabaa, isa Kestiyos fide sana ture. Kanaafuu Kestiyos balaa yeroo muraasaaf irraa kaafame bakka bu'e; inni marfamuu sana erga kaa'ee booddee haala iccitii fakkaatuun of duubatti deebi'e, seenaa barreessitoonnis kana akkamitti jechuun akka godhe murteessanii beekuu gonkumaa hin dandeenye.

“Warri Roomaanotaa Seestiyuus jalatti turan sun, yeroo wanti hundinuu haleellaa battalaa jalqabuuf mijataa fakkaatetti, magaalaa marsuu isaanii utuu hin eegamin dhaaban.” The Great Controversy, 31.

୧୮୮୦ ଓ ୧୮୯୦ ଦଶକରେ ନିୟୁ ହିନ୍ଦୁ ମିଶନରୀର ସନେଟର ହେନେରୀ ଡବ୍ଲିୟୁ. ବଲୟୋର କଂଗ୍ରେସରେ ରବିବାରକୁ ଜାତୀୟ ବିଶ୍ୱରାମ ଦିବସ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ବିଲଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ। ଏହି ବିଲଗୁଡ଼ିକୁ ସାଧାରଣତଃ “ବଲୟୋର ସଣ୍ଡେ ବିଲ୍ସ” ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା। ସନେଟର ବଲୟୋର ରବିବାରକୁ ବିଶ୍ୱରାମ ଓ ଧାର୍ମିକ ପାଳନର ଦିନ ଭାବେ ପାଳନ କରିବାର ଦୃଢ଼ ସମର୍ଥକ ଥିଲେ। ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ, ଏକ ସମାନ ବିଶ୍ୱରାମ ଦିନ ଆମରେକୀୟ ସମାଜରେ ସକାରାତ୍ମକ ନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଫଳାଇବ। ଯଦିଓ ତାଙ୍କର ଏହି ପ୍ରୟାସ କିଛି ସମର୍ଥନ ଲାଭ କରିଥିଲା, ବିଶେଷକରି ଧାର୍ମିକ ଗଠାଣ୍ଡନାମାଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷରୁ, ତଥାପି ଏହା ବିରୋଧର ସମ୍ମୁଖୀନ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର ମଧ୍ୟରେ

ଚରଚ ଓ ରାଜନୀତି ପୃଥକତା ସମ୍ପର୍କିତ ଚିନ୍ତାବଳୀ ଯଥା ଥିଲା ।

Kun yaali yeroo jalqabaatiif seenaa bineensa lafaa sana keessatti seera Dilbataa darbuuf yaalame; bineensi sun dhuma irratti yeroo seera Dilbataa dabarsetti akka ajjeesaatti dubbachuuf qophaa'ee ture. Inni kun tuuta biilota Blair sana ture; isaanis A. T. Jones, ergamoota walgahii Konfiransii Waliigalaa bara 1888 keessaa tokko, mana maree Kongireesii keessa seenee haala baay'ee miidhagaa ta'een mormee ture. Yaalii muraasa booda, Senetariin Blair dhiibbaa isaa Guyyaa Boqonnaa Biyyaalessaa (Dilbata) jedhuuf taasisaa ture keessatti humna isaa dhabe. Seenaa sanaa fi hiika Guyyaa Boqonnaa Biyyaalessaa (Dilbata) wajjin walitti hidhata kallattiidhaan qabu keessatti, galmeen seenaa gorsa Ellen White irra deebi'amee ilaalamuu danda'a.

Wanti inni yaadaa ishee waa'ee seera Dilbataatiin kenne keessatti argamu, Laa'odiiqeyaa Adveentizimii keessatti cimaa dha; akkasumas bal'inaan dogoggoraan hubatameera. Haala magaalaawwan keessaa ba'uun barbaachisaa ta'e keessatti, kutaa amma caqasame sana keessatti, isheen akkana jechuun barreessite: "achi booddee yeroon magaalaawwan gurguddoo keessaa ba'anii, qophii godhachaa mana qubannaa adda baafamanii iddoo kophaa ta'an keessatti gaarota gidduutti argamanitti ce'uuf, magaalaawwan xixiqqoo illee dhiisuuf ni ta'a." Isheen irra deddeebiin barsiifti turte jechuun, ummanni Waaqayyoo baadiyyaa keessa jiraachuu akka qaban; garuu gorsi isheen mata duree jireenya baadiyyaa irratti bara 1888 dura kennite, qajeelfama isheen magaalaawwan keessaa ba'uu irratti kennite sana, haala yeroo dhihoo keessatti ummanni Waaqayyoo magaalaawwan keessaa ba'uu akka qabanitti kaa'a. Bara 1888 booda, qajeelfama barreeffamaan isheen waa'ee jireenya baadiyyaa irratti kennite keessatti, gorsa nuti duraanuu magaalaawwan keessaa baanee ta'uu qabnu irraa gonkumaa hin gorre.

Seerotni Guyyaa Boqonnaa Biyyaalessaa Blair kan seenaa keessatti mul'atan, magaalaawwan keessaa ba'uuf "mallattoo" turan; yeroo seerotni Blair hojii sana raawwachuuf humna barbaachisaa ta'e dhabanii, dukkana seenaa keessatti deebi'anii bade illee, "mallattoon" baqachuuf kennamee ture. Innis daandii-mallattoo seenaa marsaa jalqabaa, kan Cestius fide irratti kennamee ture. Seerri Dilbataa yeroo dhihoo dhufu marsaa Titusiin bakka bu'a; yoo yeroo marsaan sun ga'u Adventistoonni Laa'odiiqeyaa keessaa tokko illee ammas magaalaawwan keessa jiran, isaan hamoota wajjin ni du'u.

Bara dhuma bara raajii raajii guyyaa dhuma keessa jiru. Isaanis seera Dilbataa yeroo dhihoo keessatti dhufuudhaan addaan qoqqoodamu. Yeroon jalqabaa murtii qorannoo warra jiraatanii Adventizimii Laa'odiiqeyaa keessatti raawwatamudha; yeroo lammaffaan immoo murtii raawwachiisaa sagaagaltuu Roomaa irratti raawwatamudha. Yeroolee lamaan kun irra deddeebi'amee fakkeenyaan agarsiifamu; sababiin isaas, akkuma seenaa Milerii keessatti ta'e, fakkeenyi durboota kudhanii guutummaatti, qubee isaatiin iyyuu, yeroolee lamaan kana keessatti raawwatama. Yeroon turtii fakkeenyaicha keessa jiru yeroo turtii Hab. boqonnaa lamaa keessatti ibsame dha; kanaafuu yerooleen lamaan nuti ilaallaa jirrus Hab. boqonnaa lamaadhaanis fakkeenyaan agarsiifamanii turan. Fakkeenyi durboota kudhanii fi Hab. boqonnaan lamaan seenaa Milerii keessatti guutummaatti, qubee isaatiin iyyuu, raawwataman; yeroo isaan raawwatamanittis His. boqonnaa kudha lama, lakkoofsa digdamii tokko irraa hamma digdamii saddeetitti, ni raawwatame.

tokkoon isaanii waggoota kuma tokko dhibba lamaa fi jahaatama ta'anitti qoodde. Yeroon lammaffaan waggoota kuma tokko dhibba lamaa fi jahaatamaa seenaa isauma Luqaas boqonnaa digdamii tokko, lakkoofsa digdamii afur keessatti yeroo "yeroonni Ormaa" raawwateetti xumuramuun mallatteeffame sana dha. Seenaan seenaa keessatti Yesus bartoota Isaaaf ibsaa jiru keessatti, lakkoofsi digdamii afur dhugaa-baatummaa bartootaaf kenname gara "yeroo dhumaa" bara 1798tti geessa. Achii kaasee Yesus "mallattoowwan" sochii Millariitota wajjin walqabatan ibsuu jalqaba.

Akkasumas ni ta'a mallattoolee ni ta'u; aduu keessatti, ji'a keessatti, urjoota keessattis; lafa irrattis sabootni dhiphina keessa ni ta'u, yaaddoo fi wallaalchaan; galaannii fi dambaliin isaa ni huursu; wantoota lafa irratti dhufuuf jiran ilaalchisee sodaa irraa kan ka'e garaan namootaa ni dadhaba; humnoonni waaqaa ni raafamu waan ta'eef. Ergasii Ilmi Namaa humnaa fi ulfina guddaadhaan duumessa irratti dhufaa jiru ni argu. Yommuu wantoonni kun jalqaban ta'uu, ol ilaalaa, mataa keessanis ol qabadhaa; furamni keessan dhihaachaa jiraatii. Luqaas 21:25–28.

Yesus, "mallatoon ni jiraatu" jedhee dubbata; innis akka isaan mallattoolee aduu fi ji'a keessatti, urjiiwwan keessatti, dhiphina sabootaa, aangoonwwan samii raafamuu, achiis Ilmi Namaa duumessa irratti dhufu ta'anitti ibsa. "Mallattooleen" kun hundinuu seenaa Millerite keessatti raawwatamaniiru.

"Raajii raaga dhufaatii Kiristoos akkamitti akka ta'uu fi kaayyoo ishee qofa utuu hin ta'in, yeroo isheen dhihaattu namoonni ittiin beekan mallattoolees ni dhiheessa. Yesus akkana jedhe: 'Aduutti, ji'atti, urjiiwwanittis mallattooleen ni ta'u.' Luqaas 21:25. 'Aduun ni dukkanoofti, ji'is ifa ishee hin kennitu, urjiileen samii irraa ni kufu, humnoonni samii keessa jiranis ni raafamu. Sana booddees Ilmi namaa humna guddaa fi ulfina wajjin duumessa keessa dhufaa jiru ni argu.' Maarqos 13:24–26. Mul'ataanis mallattoolee dhufaatii lammaffaa dura ta'an keessaa isa jalqabaa akkana jechuun ibsa: 'Kirkirri lafaa guddaan ni ta'e; aduunis akka uffata gaddaa rifeensa irraa hojjetamee gurraacha taate, ji'is akka dhiigaatti taate.' Mul'ata 6:12."

"Mallatoon kun mallattoolee banamuu jaarraa kudha sagalaffaa dura mul'atan. Raawwii raajii kanaatiin, bara 1755 keessatti, kirkirri lafaa baay'ee suukanneessaan yeroo kam iyyuu galmeeffamee beeku ni ta'e...."

"Waggaa digdamii shan booddee keessatti mallatoon itti aanu raajiidhaan eerame ni mul'ate—inniis dukkanaa'uu aduu fi ji'aa ture. Wanti kana caalaatti nama hubachiisu immoo yeroo raawwatamuu isaa ifatti adda baafamee agarsiifamee ture. Fayyisaan gaara Ejersa Zayitii irratti bartoota Isaa wajjin haasa'a godhe keessatti, yeroo dheeraa waldaan keessa darbuu qabu ibsa erga kenneen booddee,—waggoota 1260 ari'atama paaphaasummaa ilaalchisee, isa keessatti inni rakkina sun gabaabsifama jechuun waadaa gale sana,—akkas jechuun taateewwan dhufaatii Isaa dura ta'uu qaban tokko tokko ni eege; yeroo keessaa isa jalqabaa yoom akka mul'atuus ni murteesse: 'Bara sana keessa, rakkina sana booddee, aduun ni dukkanoofti, ji'inis ifa isaa hin kennu.' Maarqos 13:24. Guyyoonni 1260 sun, yookaan waggoonni, bara 1798 keessatti xumuraman. Rubi qarni tokko kanaan dura, ari'atamni sun guutummaatti jechuun ni danda'ama dhaabatee ture. Akka dubbii Kiristoositti, ari'atama kana booddee aduun dukkanaa'uu qabdi ture. Caamsaa 19, 1780 irratti, raajiin kun raawwatame...."

“Kiristoos sabni Isaa akka mallattoolee dhufaatii Isaa eeggatan, yeroo mallattoolee Mootii isaanii dhufaa jiru argan immoo akka gammadan ajaje ture. Innis, ‘Yommuu wantoonni kun ta’uu jalqabanitti, ol ilaalaa, mataa keessanis ol qabadhaa; furamuun keessan dhihaateeraatii’ jedhe. Innis hordofoota Isaa gara mukoota birraa birraa baala biqilanitti akeekkee, akkana jedhe: ‘Yommuu isaan amma biqilanii baala baasan, isin ofuma keessaniin argitanii beektu, ganni amma dhihaateera. Akkasuma isinis, yommuu wantoonni kun ta’uu isaanii argitanitti, mootummaa Waaqayyoo dhihaatee akka jiru beekaa.’ Luqaas 21:28, 30, 31.” The Great Controversy, 304, 306–308.

Fayyadama sadan Roomaa sadiin hojii irra ooluu isaanii irraa ni beekama; jechuunis, Yerusaalem Roomaa waaqeffataa waaqolii sobaa taateen, achiis Roomaa paaphaasii taateen miilaan dhidhiitamu ishee keessatti, iddoo qulqulluu fi loltoonni Roomaa ammayyaatiin miilaan dhidhiitamu isaanii yeroo guyyaa kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jaatama (Roomaa waaqeffataa waaqolii sobaa), yookaan waggoota raajii kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jaatama (Roomaa paaphaasii) ta’een bakka buufamee ture. Guyyoonni mallattoo ta’an kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jaatamni (ji’oota afurtamii lama) yeroo Roomaan ammayyaan saba amanamaa Waaqayyoo ari’atu adda baasan, yeroo sana hundumaa keessatti “mallattoo” tokko qofa kan yeroo baqannaa warra amanamoo yeroo sanaa adda baasu ta’a. Yeroon sadan kun hundi mul’ata “mallattoolee” hedduu qabuun xumuramu; akka jalqaba yeroo sanaatti “mallattoo” tokko qofaan miti.

“Waaqayyoo humna Isaa fayyina saba Isaa irratti mul’isu yeroo halkan walakkaatti. Aduu ifti ishee guutuun ni mul’atti. Mallattoowwanii fi dinqisiin wal irraa hin citne saffisaan itti aananii dhufu. Warri hamaan yeroo sana sodaadhaan fi dinqisiifannaa guddaadhaan ilaalu; warri qajeeloon garuu mallattoowwan fayyina isaanii ulfinaan gammachuu qabuun ilaalu. Uumamni hundinuu akka daandii isaa irraa garagalee fakkaata. Laggeen yaa’uu ni dhaabu. Duumessi dukkanaa’an, ulfaatton ol ka’anii walitti bu’u. Samii dheekkamsa keessa garuu iddoon tokko ifa ulfina ibsamuu hin dandeenye qabu ni jira; achii sagaleen Waaqayyoo akka sagalee bishaanota baay’ee dhaga’ama; akkas jedha: ‘Raawwatameera.’ Mul’ata 16:17.” The Great Controversy, 636.

Yeroon murtiin raawwachiiftuu ejjituu Roomaa irratti raawwatamu jalqabu mallattoo ol kaafamuu isa Waaqayyoo bushaayee isaa isa kaan kan amma iyyuu Baabilon keessa jiru akka baqatu agarsiisuun jalqaba. Yeroon sun “mallattoolee fi dinqiiwwan”iin xumurama. Yeroon sun “sagalee lammaffaa” Mul’ata boqonnaa kudha saddeet keessaa tiin jalqaba; sagalee Waaqayyootiin immoo xumurama. Dhugumatti, sagaleewwan jalqabaa fi lammaffaan Mul’ata boqonnaa kudha saddeet keessaa sagalee Kiristoosii dha. Sagaleen jalqabaa jalqaba murtii qoratamaa waldaa Adventistii Laa’odiiqeyaa kan jiraatotaa adda baasa; sagaleen lammaffaan immoo xumura yeroo sanaa adda baasa, garuu akkasumas jalqaba murtii raawwachiiftuu ejjituu Roomaa irratti raawwatamuu mallatteessa.

Seenaa guutuun torban isa Kiristoos kakuu mirkaneesseen bulfama; seerri Dilbataa dhufuuf jedhu immoo karaa giddugaleessaa mallattoo fakkifame, akkuma fannoo tiin dursee agarsiifameetti, fakkifamee dhihaata. Seenaa lamaan iyyuu mallattoo Alfaa fi Oomeegaa qabu; sababni isaas, jalqabni fi dhumni seenaa lamaan keessaa tokkoon tokkoon isaanii sagalee Waaqayyootiin bakka

bu'aniiru. Isaan dhugaa illee bakka bu'u; sababni isaas, mallattoon karaa giddugaleessaa fincila seera Dilbataati, jechi Ibrootaa “dhugaa” jedhu immoo qubee jalqabaa, qubee kudha sadii fi qubee dhumaa alfabetaa Ibrootaatiin ijaarameera. Sagaleen jalqabaa Mul'ata boqonnaa kudha saddeet keessaa sagalee Kiristoos ti; sagaleen dhumaa sagalee Waaqayyoo ti; sagaleen gidduu jiru immoo, akkasumas sagalee Waaqayyoo ta'ee, achumatti fincilni qubee kudha sadaffaa lafa keessaa bineensicha “dubbachuu” akka bineensa guddaa sanaatti bakka bu'ee mul'ata, akkuma Mul'ata boqonnaa KUDHA SADI keessatti bakka bu'etti.

Mallattoon sooni-dhiyaatu irratti ol-kaafamu, amanamtoota Waaqayyoo baqachuuf “mallattoo” ni bakka bu'a; garuu akkasumas jalqaba yeroo raajii kan mallattoo sun ol-kaafamuun xumuramu, innis “mallattoo” qabaachuu akka qabu ifa godha. “Mallattoon” sunis wanta Yesuus akka ragaa dhaloota dhumaa lafa kanaa ga'eetti adda baase dha. Luqaas boqonnaa digdamii tokko keessatti bartoonni, yeroo Inni mana qulqullummaa ni diigama jedhee ibse, Kiristoos maal jechuu isaa gaafatu.

Inniisis, “Yaa barsiisaa, wantoonni kun yoom ta'u? Yeroo wantoonni kun raawwatamanis mallattoon isaanii maali?” jedhanii isa gaafatan. Luqaas 21:7.

Yesus achiis bara seenaa gara waggaa 70tti geessu, yeroo mana qulqullummaa fi magaalaa sun itti diigaman adda baasuu, achiis hamma lakkoofsa afurtamaa afuriitti itti fufa; achittis yeroo “yeroon” saba keessaa raawwatamu adda baasa.

Isaanis qilaan kufaniiru; booji'amanii gara saboota hundumaatti geeffamu; yeroo sabootaa hanga guutamutti Yersaaleem warra Ormaa jalatti miidhagfamtee ni turtu. Luqaas 21:24.

Yaadni kun keeyyanni kun lakkoofsi kun Yersaaleem isa qaamaan jirutti akka agarsiisu jedhu, gowwummaa ti'oolojii Kaatolika fuuturiizimii jedhamuun irratti hundaa'eedha; innis wanta mallattoo ta'e akka qaamaatti hiika, raawwii raajiiwwaniis addunyaa dhumarratti qofa akka ta'u kaa'a. Weerarri hojii sirrii lakkoofsa kana irratti geggeeffame, dubbifama Kakuu Haaraa guutuu keessatti weerara guddaa Seexanaan geggeeffamaa ture. Yersaaleem inni qaamaan jiru, bara Kiristoositti, yeroo raajiin inni qaamaan ibsame hojii hiika hafuura jijjiiretti, mallattoo Yersaaleem raajii ta'uu isaa irraa dhaabe. Mul'anni kun barsiisa guddaa ergamaa Phaawuloosiin hundeeffame ture. Miidhaginni Yersaaleem irra ga'e, waggoota dhibba kudha lamaa fi jahaatama dukkana paaphaasummaa bara 538 irraa hamma 1798tti ture ni adda baasa.

Garuu iddoo mana qulqullummaa sanaa ala jiru dhiisi; isa hin safarin; sababiin isaas inni ormootaaf kennameera; isaanis magaalaa qulqullittii ji'oota afurtamaa fi lama miilaan ni dhidhiitu. Mul'ata Yohaannis 11:2.

ଜରୁସାଲମେ, ଯାହା ଭବିଷ୍ୟଦ୍‌ବାଣୀରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ, କ୍ରିଷ୍ଟର ଚର୍ଯିତ ସହରର ପୂର୍ବତକ ରହିବ। ବନ୍ଦ କଲ।।

“Namoonni meeqa akka lafa Yersaaleem durii irra miila kaa'uun waan gaarii ta'u itti dhaga'aman, akkasumas iddoowwan Jireenyaa fi du'a Fayyisaa daawwachuun amantiin isaanii baay'ee akka jabaatu yaadan! Garuu Yersaaleem durii ibidda qulqulleessaa samii irraa dhufuuniin qulqulleeffamutti iddoo qulqulluu taatee hin beekamtu.” Review and Herald, June 9, 1896.

Yesus erga bartoota isaa lakkoofsa digdamii afur keessatti yeroo dhumaa bara 1798tti erga geessee booda, yeroo Miillerotaa yeroo labsiin ergamaa isa duraa seenaa keessatti dhufe sana itti aansuun isaanii beeksise.

Aduuphaan aduu keessatti, ji'a keessatti, urjiiwwan keessattis ni ta'u; lafa irrattis saboota gidduutti dhiphina, yaaddoo wajjin ni ta'a; galaannii fi dambali'oonni isaa ni guungu'u; wantoota lafa irratti dhufaa jiran ilaalchisee sodaa irraa kan ka'e garaan namootaa ni laafa; humnoonni samii immoo ni raafamu. Ergasii Ilma Namaa humnaa fi ulfina guddaadhaan duumessa keessa dhufaa jiru ni argu. Yommuu wantoonni kun jalqaban ta'uu, yeroo sana ol ilaalaa, mataa keessanis ol qajeelchaa; furamni keessan waan dhi'aateef. Luqaas 21:25–28.

Mallattoon seenaa Millerii seensisan sun humna dubbii Waaqayyoo gonkumaa hin kufne wajjin waliigaltee guutuun raawwataman.

“Mallattoon aduu, ji'a, fi urjiilee keessatti mul'atan raawwatamanii jiru.” Review and Herald, November 22, 1906.

Mata-duree itti aanu keessatti Luqaas boqonnaa digdamii tokko ni itti fufna.

“Gaafa Muddee 16, 1848, Gooftaan waa'ee raafamuu humnoota mootummaa samii natti mul'ise. Yommuu Gooftaan mallattoowwan Maatewos, Maarqos, fi Luqaas keessatti galmeeffaman kennutti 'samii' jedhe, samii jechuu isaa, yommuu 'lafa' jedhes lafa jechuu isaa ani arge. Humnoonni mootummaa samii aduu, ji'a, fi urjiiwwan dha. Isaan samii keessatti bulchu. Humnoonni lafaas warra lafa irratti bulchan dha. Humnoonni mootummaa samii sagalee Waaqayyootiin ni raafamu. Sana booda aduun, ji'ii, fi urjiileen iddoo isaanii keessaa ni sochoosu. Isaan hin badani, garuu sagalee Waaqayyootiin ni raafamu.

“Duumsi guguddaan dukkanaa'ooniifi ulfaatoon ol ba'anii walitti bu'an. Qilleensi addaan citee duubatti maramee; achiis bakka banaa keessatti, Ooriyoon keessa, ol ilaaltee arguu dandeenye; achii keessaa sagaleen Waaqayyoo dhufe. Magaalaan Qulqulluun karaa bakka banaa sanaa ni buuti. Ani humnoonni lafa kanaa amma raafamaa jiraachuu isaanii fi taateewwan tartiibaan dhufuu isaanii arge. Waraanni, oduun waraanaas, goraadeen, beelli, fi dhukkubni daddarbaa dursee humnoota lafa kanaa ni raasu; sana booddee sagaleen Waaqayyoo aduu, ji'a, fi urjoota, lafa kanaas ni raasa. Ani akka raafamni humnoota Awurooppaa keessa jiru, akkuma namoonni tokko tokko barsiisanitti, raafama humnoota mootummaa samii miti, garuu raafama saboota aaraniiti, arge.” Early Writings, 41.